

20.12.2020

Čtvrtá neděle v Adventu

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a společenství Ducha svatého se všemi námi! Amen.

Ten, který seděl na trůnu, řekl: „Blaze těm, kdo jsou pozváni na svatbu Beránkovu.“ Zj 19,9

Píseň 209 (sl. 1-3) *Ó slunce spravednosti*

Modlitba: Hospodine, Bože svatý a věčný, jsme tvými hosty na tomto světě. Přizval jsi nás k velikému zázraku života. Právě v čase, kdy rostou stíny, kdy lidské životy jsou ohroženy nemocí, nenávistí, marností, osamělostí a nejistotou, právě v tom čase křehkosti vyjevuje se nám zázrak života v celé velikosti a síle. Pane Bože, jsme tvými hosty jako tvoje rodina, všichni lidé jako sourozenci, a nemáme nejmenší důvod k tomu, aby si někdo z nás nárokoval pro sebe větší porci z bohatství, které nám dáváš. Bohatství tvé přízně, milosti, pozornosti. Prosíme, svým Duchem nás zbavuj strachu o to, že tvoje zdroje jsou omezené, a posiluj v nás empatii a soucit, bez nichž se život stává prázdnou skořápkou. Pane, přijď. Amen.

Čtení: Iz 25,6-11

Píseň (Svítá) 14 *Báječnej bál*

Text: L 14,7-24

Kázání:

Když se sejdou přátelé kolem jednoho stolu v hospodě, anebo rodina doma, je to pěkné. Kdo by to neměl rád? Nevím, zda se nás nedotýká zavírání restaurací v koronavirové době kvůli tomu, že se tak snadno nedostaneme ke konzumaci alkoholu, anebo daleko více kvůli tomu, že nám chybí právě tohle sejití, posezení, rozhovory či tlachání, to je celkem jedno, ale je to aspoň nějaké společenství.

Určitě není náhoda, že společné stolování, hostinu či dokonce svatební sešlost vidí bibličtí autoři jako obraz Božího království. Svatba Beránkova, hostina s Kristem je radostným a povzbudivým výhledem. Jedním rozměrem adventního poselství. To, co se podává jako vize budoucnosti, je vyznáním toho, jaké hodnoty jsou pro nás podstatné. Už teď a tady. Co je před námi, k tomu směřujeme, to nás vede už dnes v našem jednání. Večeře Páně, liturgické podobenství hostiny s Kristem, je ochutnávkou něčeho, k čemu jsme ještě nedospěli, ale zároveň výzvou, abychom se tomu přiblížili.

Podstatou společného stolování není jídlo, které se podává, ale vztahy, které kolem stolu panují. Apoštol v listu do Korintu nešetří kritikou na adresu těch, kdo s velikou osobní zbožností jako svátost přijímají chleba a víno, ale na druhé nečekají, mnohými pohrdají, jeden kruh s nimi netvoří (1 K 11,20-34).

Tak i v textu, který dnes máme před sebou jako základ kázání, se nikde neřeší, co kdo u stolu pojídá. Chléb, který se bude podávat v Božím království, spíše než položkou na jídelníčku je podobenstvím o naplnění všech potřeb. Zvláště pak potřebou být přijat, mít své místo.

Může nám připadat až komické, jak Ježíšovi současníci řeší zasedací pořádek u stolu. Nás to, zdá se, tolik netrápí. Snad jen při mimořádných příležitostech, na svatbě nebo na Hradě nebo při účasti opravdových VIP osobností, ale na večeři se sousedy a přáteli? Jenomže, nemohu se ubránit dojmu, že co oni řešili zasedacím pořádkem u stolu, že s tím my zacházíme nějak jinak, ale podstata zůstává stejná: jde o místo ve společnosti, ve společenství, možná o prestiž, ale také docela obyčejné uznání, se kterým souvisí vědomí vlastní hodnoty a důstojnosti. Neustálý zápas o přijetí, uznání, zápas často skrytý, často nevědomý a nepřiznaný je přítomen v každém společenství. Církev nevyjímá. Nejde o židli, kterou obsadím, ale pozornost, zájem, který mi kdo věnuje, vážnost, která je přisuzována mým

slovům a činům. Chci a potřebuji být na správném místě, se správnými lidmi, přijat, oceněn, potvrzen. Že jsem tady správně a že jsem přijímán a brán vážně. V tom se od Ježíšových současníků nelišíme. A zvláště citlivé je to ve vztahu „vyššího k nižšímu“ – rodiče vůči dítěti, učitele vůči žákovi, faráře vůči členovi sboru. Kolik tady můžeme nadělat škody, jak hluboce poznamenat lidskou duši...

Ježíš vidí a vnímá, co se děje. Ale co na to říká? Sedni si někde jinde, než kam patříš? Zahanbíš ostatní? Připadá mi, že jako praktická rada je to nepoužitelné. Zmatek. Tohle by snad člověk mohl udělat jen jednou, že by si vlezl někde dozadu, aby pak byli všichni zahanbeni, až ho hostitel pozve dopředu. Ježíš mluví o něčem jiném – o svatbě, která je podobnostvím. Jde totiž o to, jak jsme na tom před Pánem Bohem, Dárcem života, hostitelem všeho, co dostáváme. Ježíš staví na hlavu naše měřítko. Když ho slyším, najednou si nejsem tak jistý svou pozicí. Jak mne vidí hostitel? Bůh nás možná vidí úplně jinak, než jak se v našem společenství zařazujeme. Ježíš své podobenství pronáší při jídle v domě jednoho z předních farizeů. Slovo farizeus znamená oddělený. Farizeové se snažili o život podle Božích přikázání, usilovali se zjevně oddělit od těch, kdo v tom selhávali nebo jim to bylo lhostejné. Svatí buďte, jako já jsem svatý, slyšeli slovo Hospodinovo z Mojžíšova zákona (Lv 11,44). A svatý, to je oddělený, patřící Bohu. Ve společnosti, která se vztahovala k Bohu, si tak farizeové nárokovali zvláštní postavení.

Ale když ty zveš ke stolu, říká Ježíš, nezvi své přátele a významné osobnosti, nýbrž chudé, zmrzačené, chromé a slepé. Takhle to totiž dělá Bůh. Upřímně viděno, před ním není nikdo z nás dokonalý. Každému něco chybí. Nemáme Bohu čím odplatit. Jsme mrzáci. A přece nás Pán Bůh zve ke svému stolu, do své společnosti. Každý z nás je pro něho cenný. Chcete, vy farizeové, být svatí jako je Bůh svatý? Tak se přestaňte vzájemně plácet po rameni, jak jste dobří. Otevřete ten svůj kruh, svou uzavřenou společnost, ve které se navzájem ujišťujete o své významnosti. Dáváte almužnu chudým, to je pěkné, ale pustit je mezi sebe, brát je jako rovnocenné bližní, toho se štítíte. Jenže Pán Bůh po nás nechce charitu, ale setkání, vzájemné přijetí bez posuzování, hodnocení, bez soudů.

A teď Ježíš pokračuje tím podivným příběhem o pozvaných, kteří zprvu pozvání přijali, ale pak se začali vymlouvat. Proč ty nejapné výmluvy? Myslím, že tu roli nehrál nedostatek času, zaneprázdněnost, nýbrž ztráta motivace. Ona totiž mezitím prestiž hostitele klesla k nule. Už nebylo o co stát. Je to zase podobenství o Boží hostině. Ježíš, Syn člověka představuje Boha jako toho, kdo hostí divnou společnost, sešlost mrzáků a hříšníků. Chci tam jít? To mi věru na společenské prestiži nepřidá! Bůh ztrácí na atraktivitě. Být s ním ve společenství, mít jeho přízeň nikoho nepovyšuje na žádný vyšší společenský level. Po této stránce není o co stát. Účast na jeho hostině věru není známkou dobrého vkusu. Boží hostina z principu není exkluzivní, nýbrž inkluzivní.

Připadá mi skvělé, výstižné, jestliže dnes žijeme ve společnosti, v níž víra nepředstavuje žádnou společenskou výhodu. A když se občas dívám na webové stránky některých našich evangelických sborů, vždycky je mi trochu divné, když první, čím se prezentujeme, je pěkné společenství. Jsme fajn parta, koukám na fotku, do posledního místa zaplněnou pěknými lidmi. Kde je tam volné místo pro někoho, kdo se zrovna necítí jako sebevědomý, milováníhodná bytost? Vzpomínám, jak jednou na svátky přišel do modlitebny v Trutnově jeden kluk, rozhlédl se a povídá mi: Jak to, že tady nemáš volnou židli pro hříšníky? ... Ale nevím, jak by působilo, kdybychom měli na webu: „Přijďte mezi nás, mrzáky a hříšníky!“?

Kdo nepřijme pozvání (do té divné společnosti), neokusí večeře. To je prostý důsledek vlastního rozhodnutí, není v tom žádná zlomyslnost ani zášť hostitele. Kdo nevstoupí, neokusí. Nemáme-li hlad, nezažijeme rozkoš nasycení, jsme-li daleko od propasti svého hříchu, nepoznáme zázrak vyproštění, necítíme-li nemoc své duše, nebudeme uzdraveni. Jestliže si nepřipustíme odcizení ve svých vztazích, nepoznáme skutečnou blízkost. Přijmout Kristovo pozvání do té divné Boží společnosti, to není žádná

charita, neskláním se k žádným ubožákům. Protože ti druzí nejsou ubožáci a já nejsem báječný. Nejde o to, že bych měl překonat nějaký odpor v sobě, nezvu žádná podezřelá individua mezi nás z pocitu nějaké povinnosti, neocitám se mezi těmi divnými lidmi za trest, ale je to dar, nezasloužená milost a příležitost objevit něco, co bych jinak propásl.

Nesnažme se, nepřemáhejme se, neobětujme se, jestliže s těmi hříšníky nechceme mít nic společného. Jestliže se považujeme za něco lepšího. Nemáme v tomto společenství co dělat, jestliže tomu nevěříme – tomu, že tahle divná společnost je Boží, společenství je to nade vše cenné, stejně jako každý účastník je cenný a večeře s nimi je nade vše chutná a radostná. Amen.

Píseň 399 (sl. 1 – 3) *V sjití tomto*

Ohlášky, sbírka

Přímluvná modlitba: Pane, prosíme za ty, kdo si nevěří, pochybují o své ceně, zakoušejí ve svém okolí pohrdání, nepřijetí. Prosíme za ty, kdo jsou vůči nouzi druhých slepí a hluchí. Prosíme za všechna lidská společenství, rodiny, spolky, sbory, obce, aby v nich každý nacházel své místo, své uznání. Prosíme za nemocné, nemocí ohrožené, úzkostí svírané. Ať se jim dostane naděje, úlevy, lidského pochopení a podpory. Prosíme za všechny, kdo v těchto těžkých časech myslí na druhé a pomáhají, jak jim síly a schopnosti stačí. Pane, smiluj se nad námi všemi, nad svým stvořením. Otče náš...

Poslání: Ř 15,5-7 a Žd 13,1-3

Požehnání

Píseň 485 *I když se rozcházíme*